Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego
ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków
adres do korespondencji:
ul. Racławicka 56, 30-017 Kraków
www.fundusze.malopolska.pl

Raport z działalności

Rzecznika Funduszy Europejskich właściwego w sprawach:

Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Małopolskiego 2014 – 2020 oraz

Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

za rok 2024

Kraków, marzec 2025

AK-V.0740.1.2025

Fundusze Europejskie dla Małopolski
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską
MAŁOPOLSKA

Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego
ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków
adres do korespondencji:
ul. Racławicka 56, 30-017 Kraków
www.fundusze.malopolska.pl

Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za sporządzenie Raportu:	Jarosław Raźny – Rzecznik Funduszy Europejskich
Raport przedłożono:	Instytucji Zarządzającej RPO WM na lata 2014 – 2020 oraz FEM 2021 - 2027
Raport zamieszczono na stronie internetowej:	https://www.rpo.malopolska.pl/ oraz https://fundusze.malopolska.pl/

Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego
ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków
adres do korespondencji:
ul. Racławicka 56, 30-017 Kraków
www.fundusze.malopolska.pl

Spis treści

Skróty używane w dokumencie ……4-5

1. Podstawa prawna i cel Raportu …….. 6

2. Zakres Raportu ……6-7

3. Funkcjonowanie Rzecznika Funduszy Europejskich……7-9

3.1 Otoczenie formalno-prawne Rzecznika Funduszy Europejskich ……7-8

3.2 Umiejscowienie Rzecznika Funduszy Europejskich w strukturach poszczególnych urzędów marszałkowskich w Polsce……8-9

3.3 Utrzymanie właściwych kanałów komunikacji między Rzecznikiem a interesariuszami ……9

4. Działania Rzecznika Funduszy Europejskich wynikające z ustawy wdrożeniowej ……10-18

4.1 Rozpatrywanie zgłoszeń ……11-15

4.2 Rekomendacje …….. 16

4.3 Okresowe przeglądy procedur …….. 16

4.4 Działania i informacje dodatkowe ……17-18

5. Wnioski i podsumowanie ……18-19

6. Załączniki……

6.1. Załącznik nr 1 Zestawienie wszystkich przypadków podejrzenia naruszenia KPP oraz KPON, które wpłynęły do RFE w 2024 r.

6.2 Załącznik nr 2 Zestawienie wszystkich przypadków podejrzenia naruszenia KPP oraz KPON, które wpłynęły do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w 2024 r.

6.3 Załącznik nr 3 Zestawienie wszystkich przypadków zgłoszeń, rozpatrzonych przez RFE w 2024 r.

Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego
ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków
adres do korespondencji:
ul. Racławicka 56, 30-017 Kraków
www.fundusze.malopolska.pl

Skróty używane w dokumencie:

RFE, Rzecznik	Rzecznik Funduszy Europejskich, o którym mowa w art. 14a ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 818 z późn. zm.) oraz w art. 14 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r., poz. 1079)
Ustawa wdrożeniowa	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 818 ze zm.) oraz ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r., poz. 1079)
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RPO WM 2014 – 2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020
FEM	Fundusze Europejskie dla Małopolski
FEM 2021-2027	Program Regionalny Fundusze Europejskie dla Małopolski
IP	Instytucja Pośrednicząca
IZ	Instytucja Zarządzająca
KM	Komitet Monitorujący
System CST2021	Centralny System Teleinformatyczny, w skład którego wchodzi m.in. SL 2021
IGA	Internetowy Generator Aplikacyjny służący do aplikowania o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027
RODO	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie

	ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
UMWM	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zarząd, ZWM	Zarząd Województwa Małopolskiego
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy
MCP	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
MW	Departament Monitorowania Wdrażania Funduszy Europejskich
FE	Departament Funduszy Europejskich

Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego
ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków
adres do korespondencji:
ul. Racławicka 56, 30-017 Kraków
www.fundusze.malopolska.pl

1. Podstawa prawna i cel Raportu.

Podstawę sporządzenia niniejszego Raportu stanowi art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 818 ze zm.), tzw. Ustawy wdrożeniowej a także art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r., poz. 1079).

Zgodnie z przywołanymi przepisami Rzecznik sporządza, w terminie do dnia 31 marca, roczny raport ze swojej działalności za poprzedni rok i przedkłada go instytucji zarządzającej. Instytucja zarządzająca zamieszcza zbiorczy roczny raport na swojej stronie internetowej.

W załączniku nr 1 do raportu ze swojej działalności Rzecznik umieszcza informację o wszystkich zgłoszeniach odnoszących się do niezgodności operacji wspieranych z funduszy UE z zapisami Karty Praw Podstawowych oraz Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, które wpłynęły do Rzecznika Funduszy Europejskich w danym roku sprawozdawczym tj. w 2024 r.

W załączniku nr 2 Rzecznik zamieszcza zestawienie wszystkich spraw dotyczących niezgodności operacji wspieranych z funduszy UE z zapisami Karty Praw Podstawowych oraz Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, które wpłynęły do Rzecznika Praw Obywatelskich w danym roku sprawozdawczym tj. w 2024 r.

Celem Raportu jest prezentacja wyników realizacji ustawowych zadań przypisanych do kompetencji Rzecznika Funduszy Europejskich w okresie objętym sprawozdaniem.

Niniejszy raport został sporządzony przez Rzecznika Funduszy Europejskich właściwego dla: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014 – 2020 oraz Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski i obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

2. Zakres Raportu.

Raport przedstawia opis i wyniki działań podjętych przez Rzecznika w okresie sprawozdawczym i zawiera:

- ramy funkcjonowania Rzecznika w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego,
- opis działań Rzecznika związanych z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy wdrożeniowej, w tym informacja w zakresie:

  - kanałów komunikacji,

  - rozpatrywanych zgłoszeń (liczba zgłoszeń, sposób ich rozpatrzenia),

  - współpracy w zakresie zgłoszeń z podmiotami, których one dotyczą,

  - przeprowadzonych przeglądów procedur.

- podsumowanie działań dodatkowych realizowanych przez Rzecznika Funduszy Europejskich,
- załączniki z informacjami o wszystkich zgłoszeniach, które wpłynęły do niego a odnoszących się do nieprawidłowości z zakresu KPP i KPON oraz zestawienia wszystkich podejrzeń niezgodności

projektów pod kątem KPP i KPON, które wpłynęły do Rzecznika Praw Obywatelskich w danym roku sprawozdawczym.

3. Funkcjonowanie Rzecznika Funduszy Europejskich.

3.1 Otoczenie formalno – prawne Rzecznika Funduszy Europejskich.

W Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego stanowisko Rzecznika Funduszy Europejskich, właściwego w sprawach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, funkcjonuje od 5 grudnia 2017 r. na podstawie Uchwały Nr 2011/2017 Zarządu Województwa Małopolskiego w sprawie powołania Rzecznika Funduszy Europejskich. Kolejne zmiany na stanowisku Rzecznika Funduszy Europejskich dokonywane były odpowiednio uchwałami Zarządu Województwa Małopolskiego: Uchwałą Nr 167/20 ZWM z dnia 6 lutego 2020 roku oraz Uchwałą Nr 141/21 ZWM z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie Rzecznika Funduszy Europejskich właściwego w sprawach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020 a także Uchwałą Nr 2258/22 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 27 grudnia 2022 roku w sprawie Rzecznika Funduszy Europejskich właściwego w sprawach: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 oraz Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027.

Podstawy formalno-prawne funkcjonowania Rzecznika Funduszy Europejskich w UMWM stanowią: Regulamin Organizacyjny UMWM przyjęty Uchwałą Nr 628/19 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 16 kwietnia 2019 roku (z późn. zm.) zmieniony Uchwałą Nr 1903/23 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 10 października 2023 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego oraz Zarządzenie Nr 17/2021 Marszałka Województwa Małopolskiego z dnia 26 lutego 2021 roku w sprawie podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Biura Audytu i Kontroli (z późn. zm.).

Na podstawie powyższych uregulowań stanowisko Rzecznika Funduszy Europejskich umiejscowione jest w Biurze Audytu i Kontroli UMWM. Za wykonywanie ustawowo określonych zadań Rzecznik Funduszy Europejskich odpowiada bezpośrednio przed Zarządem Województwa Małopolskiego, a w ramach wykonywanych zadań współpracuje z innymi Departamentami UMWM oraz z wojewódzkimi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi. Chcąc zapewnić całkowitą bezstronność i niezależność od IZ, funkcję RFE podporządkowano w bezpośredniej podległości służbowej Marszałkowi Województwa, zapewniając tym samym RFE niezależną pozycję w zakresie wykonywanych przez niego zadań. Stanowisko i rola RFE wpisana jest do Podręcznika Instytucji Zarządzającej RPO WM na lata 2014-2020 oraz FEM 2021-2027. RFE nie jest instytucją w rozumieniu rozporządzenia ogólnego zaangażowaną bezpośrednio w zarządzanie lub wdrażanie regionalnego programu operacyjnego – nie dotyczą go zatem przepisy o desygnacji.

Wprowadzenie funkcji RFE miało na celu powołanie do życia instytucji, która poprzez kontakt zarówno z wnioskodawcami, beneficjentami oraz innymi podmiotami zainteresowanymi wdrażaniem funduszy unijnych będzie odpowiedzialna za sygnalizowanie poszczególnym instytucjom systemu wdrażania propozycji usprawnień w procesie realizacji zadań związanych z wydatkowaniem środków unijnych.

Rzecznik obowiązkowo powoływany jest na poziomie każdej instytucji zarządzającej, natomiast jego powołanie na poziomie instytucji pośredniczącej i wdrażającej jest dobrowolne np. w województwie małopolskim, w instytucjach pośredniczących w realizacji programu regionalnego nie powołano Rzecznika FE. IZ powołuje Rzecznika spośród swoich pracowników.

3.2 Umiejscowienie Rzecznika Funduszy Europejskich w strukturach poszczególnych urzędów marszałkowskich w Polsce.

Instytucje zarządzające każdym regionalnym programem operacyjnym powołały w swoich województwach Rzeczników Funduszy Europejskich. Mamy zatem 16 Rzeczników Wojewódzkich i jednego Rzecznika Krajowego przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

Poniżej analiza rozwiązań organizacyjnych związanych z funkcją FRE w poszczególnych województwach:

1. RFE Województwo Małopolskie – pracownik Departamentu Audytu i Kontroli, podległy pod Marszałka Województwa Małopolskiego,
2. RFE Województwo Podkarpackie – pracownik Kancelarii Zarządu podległy pod Marszałka i Zarząd WM,
3. RFE Województwo Kujawsko-Pomorskie – Biuro RFE jest zlokalizowane w Departamencie Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza,
4. RFE Województwo Świętokrzyskie – RFE umocowany w strukturze organizacyjnej Gabinetu Marszałka Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach,
5. RFE Województwo Lubuskie – pracownik Departamentu Rozwoju Regionalnego,
6. RFE Województwo Śląskie – pracownik w Departamencie Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego,
7. RFE Województwo Podlaskie – samodzielne stanowisko RFE podległe pod Marszałka Województwa,
8. RFE Województwo Zachodniopomorskie – Biuro RFE stanowi odrębną komórkę organizacyjną w Urzędzie podległą bezpośrednio Marszałkowi Województwa,
9. RFE Województwo Lubelskie - Biuro RFE stanowi odrębną komórkę organizacyjną w Urzędzie podległą bezpośrednio Marszałkowi Województwa,
10. RFE Województwo Wielkopolskie - Rzecznik funkcjonuje obecnie w strukturze Departamentu Kontroli UMWW,
11. RFE Województwo Łódzkie - funkcję Rzecznika pełni Dyrektor Departamentu Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Bezpieczeństwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego,
12. RFE Województwo Dolnośląskie – Departament Organizacyjny i Kadr, pracownik w Wydziale Kontroli i Skarg,
13. RFE Województwo Warmińsko-Mazurskie – samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio pod Marszałka Województwa,
14. RFE Województwo Pomorskie – pracownik w Departamencie Programów Regionalnych,
15. RFE Województwo Opolskie – samodzielna komórka organizacyjna podległa pod Marszałka,
16. RFE Województwo Mazowieckie – pracownik w Kancelarii Marszałka.

Pojawia się pytanie, które przyjęte rozwiązanie organizacyjne zapewnia RFE całkowitą bezstronność i niezależność od Instytucji Zarządzającej. Wydaje się, że najbardziej obiektywne jest podporządkowanie

funkcji RFE w bezpośredniej podległości służbowej Marszałka zapewniając tym samym RFE niezależną pozycję w zakresie wykonywanych przez niego zadań.

3.3 Utrzymanie właściwych kanałów komunikacji między Rzecznikiem a interesariuszami.

W okresie objętym raportem utrzymano działania mające na celu zapewnienie odpowiednich kanałów komunikacyjnych między interesariuszami a Rzecznikiem.

Komunikat o pracy Rzecznika umieszczono na stronie internetowej

https://www.rpo.malopolska.pl/o-programie/rzecznik-funduszy-europejskich oraz

https://fundusze.malopolska.pl/strona/76-rzecznik-funduszy-europejskich

Wskazano formy kontaktu, tak aby jak najbardziej ułatwić ścieżkę komunikacji. Zgłoszenia do Rzecznika można kierować:

- w formie pisemnej (z dopiskiem „zgłoszenie do Rzecznika")
na adres:
Rzecznik Funduszy Europejskich RPO WM 2014-2020/
Rzecznik Funduszy Europejskich FEM 2021-2027
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
ul. Racławicka 56, 30-017 Kraków
- poprzez doręczenie na Dziennik Podawczy Urzędu
- elektronicznie na adres e-mail: rzecznikrpowm@umwm.pl/ rzecznikfem@umwm.malopolska.pl;
- elektronicznie za pomocą formularza kontaktowego
- nr tel. kom: +48 728 485 515
- osobiście w godzinach pracy Urzędu po uprzednim umówieniu telefonicznym (12) 37 87 026.

Jakie są wymagania formalne zgłoszenia:

a) imię i nazwisko zgłaszającego (lub nazwa podmiotu);

b) adres korespondencyjny;

c) telefon kontaktowy;

d) opis sprawy wraz z ewentualnymi załącznikami w postaci dokumentów dotyczących zgłoszenia.

Zgłoszenie do Rzecznika może przekazać każdy podmiot, np. wnioskodawca lub beneficjent. Zgłoszenia powinny dotyczyć wyłącznie programu regionalnego a nie innych programów operacyjnych (bo to obciąży Rzecznika niepotrzebnym przekierowywaniem).

4. Działania Rzecznika Funduszy Europejskich wynikające z ustawy wdrożeniowej.

Zadania Rzecznika FE:

1) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących utrudnień i propozycji usprawnień w zakresie realizacji: RPO WM 2014-2020 oraz FEM 2021-2027;

2) analizowanie zgłoszeń, o których mowa w pkt. 1);

3) udzielanie wyjaśnień w zakresie zgłoszeń, o których mowa w pkt 1);

4) dokonywanie okresowych przeglądów procedur w ramach RPO WM 2014-2020 oraz FEM 2021-2027;

5) formułowanie propozycji usprawnień dla IZ/IP w ramach RPO WM 2014-2020 oraz FEM 2021-2027;

6) realizowanie funkcji mediacyjnej w kontaktach podmiotu przekazującego zgłoszenie, o którym mowa w pkt 1), z właściwą instytucją;

7) sporządzanie rocznego raportu ze swojej działalności za poprzedni rok.

Rzecznik Funduszy Europejskich w ramach wykonywanych zadań współpracuje z innymi Departamentami UMWM oraz z wojewódzkimi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi.

Rzecznik sporządza, w terminie do dnia 31 marca, roczny raport ze swojej działalności za poprzedni rok i przedkłada go instytucji zarządzającej. Instytucja zarządzająca zamieszcza zbiorczy roczny raport na swojej stronie internetowej.

Do zadań Rzecznika Funduszy Europejskich należy w szczególności przyjmowanie i analizowanie zgłoszeń dotyczących utrudnień i propozycji usprawnień w zakresie realizacji programu operacyjnego, udzielanie wyjaśnień w zakresie wpływających zgłoszeń, dokonywanie okresowych przeglądów procedur w ramach programu operacyjnego, formułowanie propozycji usprawnień dla IZ/IP w ramach programu operacyjnego, sporządzanie rocznego raportu ze swojej działalności. Rzecznik rozpatrując zgłoszenia poddaje analizie dostarczoną dokumentację, występuje o dokumenty i wyjaśniania do właściwych instytucji i podmiotów, których zgłoszenia dotyczą. W ramach prowadzonych analiz dokumentacji systemowej, wytycznych i procedur oraz właściwych przepisów prawa Rzecznik współpracuje z uczestnikami merytorycznie zaangażowanymi w przedmiot stanowiący zgłoszenie, bierze również udział w spotkaniach ze zgłaszającymi.

Rolą Rzecznika Funduszy Europejskich nie jest wyszukiwanie i wskazywanie możliwości uzyskania dofinansowania projektów.

Rzecznik Funduszy Europejskich nie rozpatruje spraw uregulowanych w drodze przepisów powszechnie obowiązujących, w tym w szczególności:

a) procedury odwoławczej w rozumieniu: ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (j.t. Dz. U. z 2020, poz.

818 ze zm.), a także ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r., poz. 1079);

b) prowadzonych postępowań administracyjnych, egzekucyjnych i sądowych;

c) wniosków o udzielenie informacji publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 902);

d) wniosków związanych z udzielaniem porad nt. możliwości uzyskania dofinansowania projektów.

Przesłanie zgłoszenia w powyższych sprawach nie wpływa na bieg terminów przewidzianych dla tych procedur i postępowań.

Powołanie RFE nie oznacza przejęcia przez niego zadań z zakresu rozpatrywania skarg i wniosków w urzędzie.

Rzecznik nie ma kompetencji do prowadzenia innych postępowań niż w sprawie zgłoszeń, samoistnego ich wznawiania ani wzruszania podjętych przez właściwe instytucje rozstrzygnięć w ich zastępstwie.

Działanie RFE może być jedynie bodźcem do tego rodzaju decyzji podjętych przez umocowaną do tego instytucję/organ.

W trakcie rozpatrywania ww. zgłoszeń IZ/ IP są zobowiązane do współpracy z RFE i udzielania wyjaśnień oraz przekazywania informacji umożliwiających adekwatną analizę przedstawianych w zgłoszeniach kwestii oraz wypracowanie usprawnień.

IZ/IP są zobowiązane również do przekazania RFE informacji zwrotnej o wykorzystaniu przekazanych propozycji usprawnień. RFE w prośbie o udzielenie wyjaśnień wskazuje termin oraz formę w jakiej powinny zostać mu przekazane informacje.

Zgodnie z nową ustawą wdrożeniową do zadań Rzecznika dodano realizowanie funkcji mediacyjnej w kontaktach podmiotu przekazującego zgłoszenie a właściwą instytucją. Rzecznik FE przygotował uproszczoną procedurę odnoszącą się do realizacji tej funkcji między stronami umowy o dofinansowanie.

4.1 Rozpatrywanie zgłoszeń.

Rzecznik rozpatrując zgłoszenia poddaje analizie dostarczoną dokumentację, występuje o dokumenty i wyjaśnienia do właściwych instytucji i podmiotów, których zgłoszenia dotyczą.

Ogólna ilość zgłoszeń wg stanu na 31 grudnia 2024 r.	19
W tym zakończone	19

Kanały wpływu zgłoszeń:

Zgłoszenia wpłynęły do RFE za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres Rzecznika – 16 spraw lub listownie - były to 3 sprawy. Żadna sprawa nie została: przekazana osobiście w trakcie spotkania z RFE ani w formule telefonicznej.

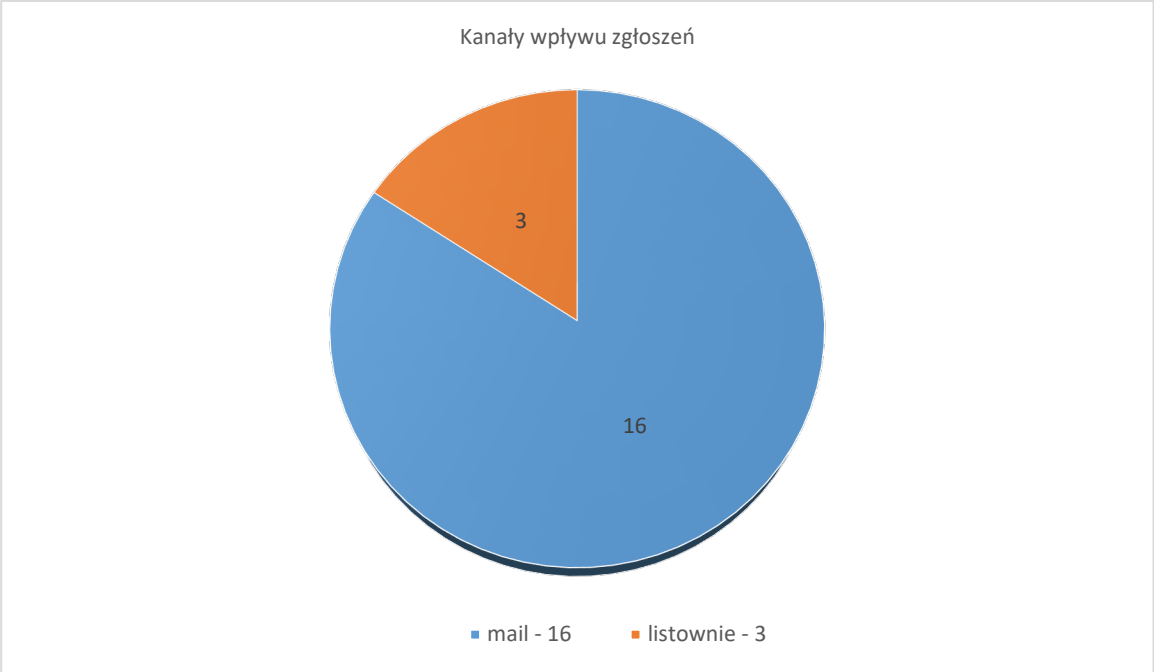

Liczba zgłoszeń według statusu nadawcy:

Zdecydowanie najwięcej zgłoszeń do RFE przekazanych zostało przez 2 grupy nadawców.
Były to osoby fizyczne (13 spraw) oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (2). Ponadto zgłoszenia płynęły od: przedsiębiorcy (1 sprawa), instytucji kultury (1 sprawa), stowarzyszenia (1 sprawa), fundacji (1 sprawa).

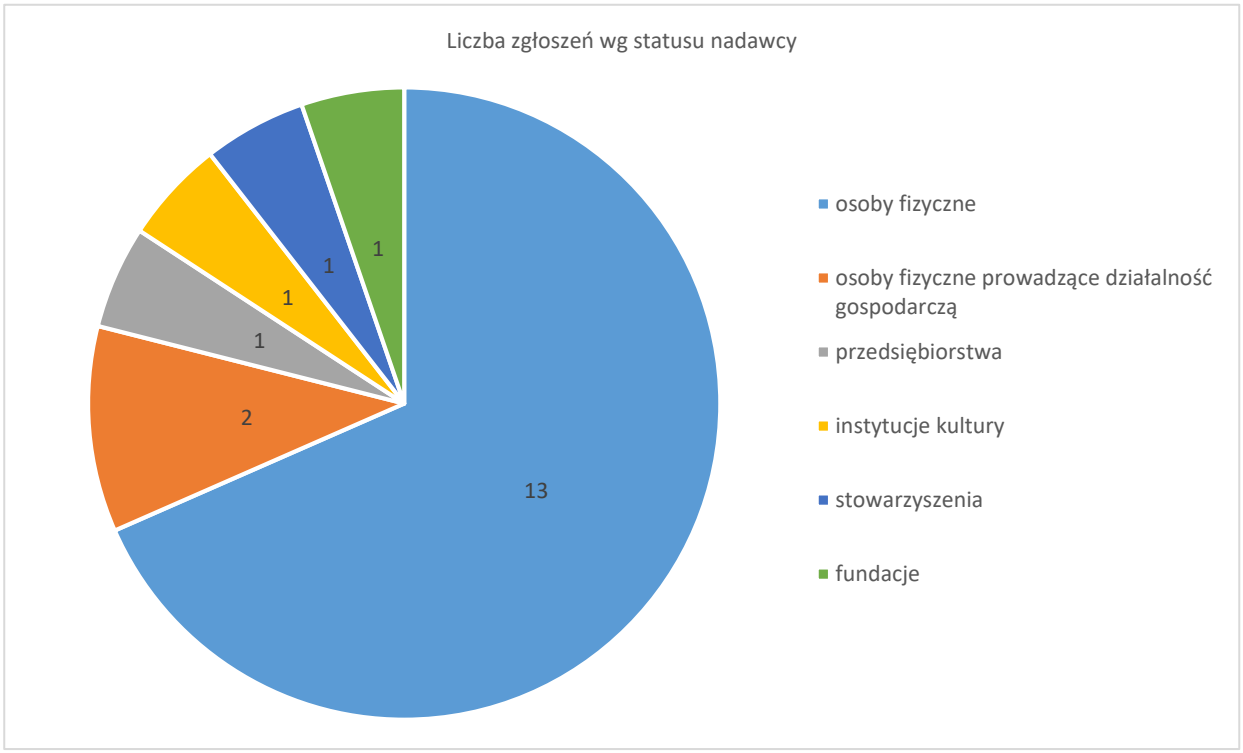

Typ sprawy:

Ze względu na typ sprawy, największy udział procentowy stanowiły zgłoszenia mające charakter skarg – 8 spraw, zasadności naliczenia korekt finansowych – 2, niejasności i zapytań - 5, dotyczące niezgodności działań instytucji z KPP i KPON – 2, pozostałe zgłoszenia miały różnorodny charakter.

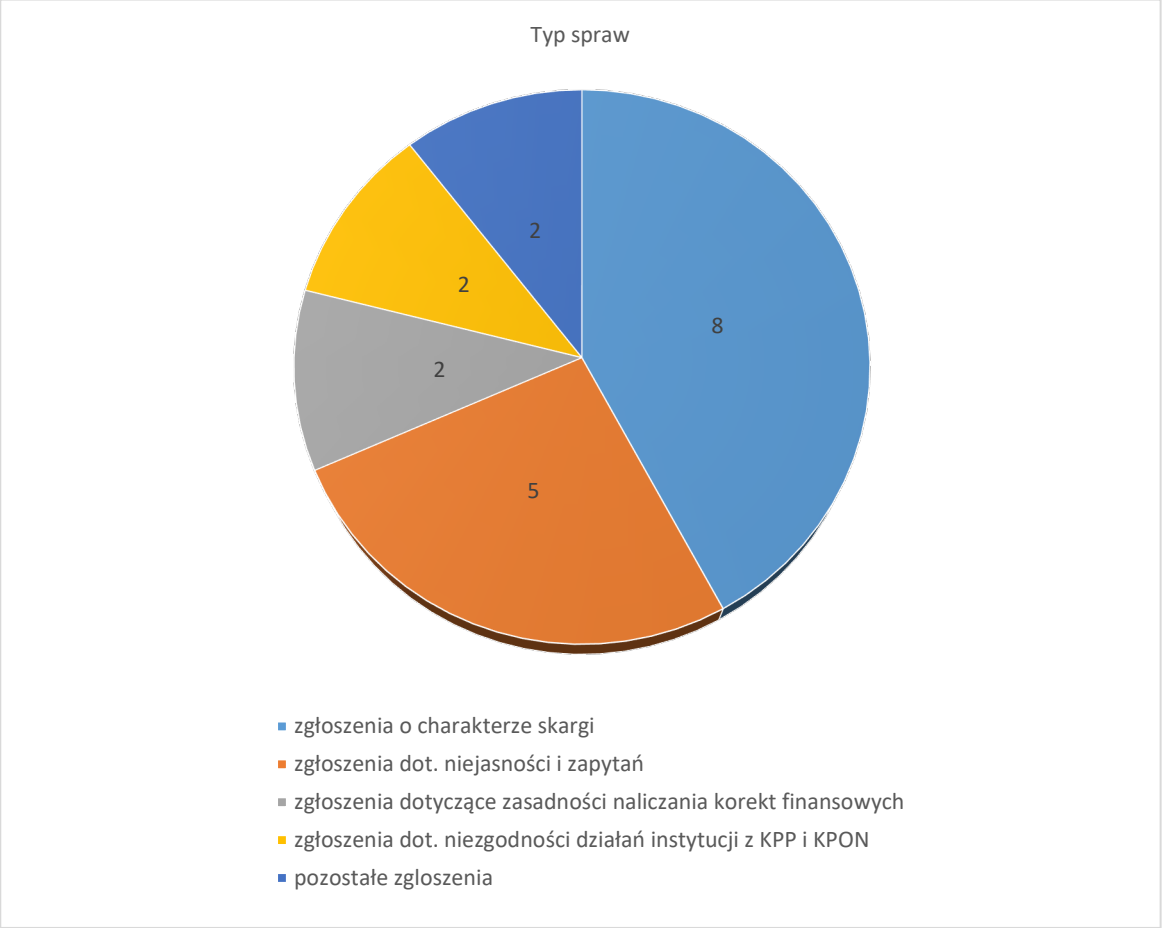

W okresie sprawozdawczym wpłynęło łącznie 19 zgłoszeń. Rozpatrywanie wszystkich zgłoszeń zostało zakończone na dzień 31 grudnia 2024 r. Odpowiedzi na powyższe zgłoszenia zostały udzielone terminowo.
Należy zaznaczyć, że każdorazowo wpływ zgłoszenia oznaczał konieczność analizy obowiązujących procedur w ramach Programu.

RFE udziela odpowiedzi w formie, w jakiej otrzymał zgłoszenie, chyba że zgłaszający określił inną formę udzielenia odpowiedzi i podał niezbędne dane do udzielenia odpowiedzi w tej formie.
W trakcie rozpatrywania zgłoszeń RFE zawsze spotykał się z otwartą postawą i chęcią współpracy ze strony przedstawicieli Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Pośredniczących.

Zdarzały się przypadki kiedy zgłoszenie trafiło do Rzecznika już na etapie wszczętego postępowania administracyjnego lub sądowo-administracyjnego. Wówczas Rzecznik wstrzymuje się z podjęciem merytorycznych działań, informuje o braku kompetencji ustawowych do zajęcia się sprawą, z jednoczesnym wskazaniem dalszej ścieżki odwoławczej,
Osoby, podmioty, instytucje, stowarzyszenia, które zgłaszały się do Rzecznika w sprawie udzielenia informacji dot. możliwości uzyskania dofinansowania ze środków europejskich były kierowane do

Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w UMWM, który udzielał w tym zakresie wyczerpujących informacji

Analiza struktury zgłoszeń ze względu na typ sprawy i problematykę w innych województwach – przekrój.

- Zgłoszenia mające charakter skarg, wniosków i zapytań - zawierające także propozycje usprawnień,
- Zgłoszenia dotyczące przewlekłości i nieterminowości postępowań oraz procedur w ramach programów regionalnych,
- Zgłoszenia dotyczące nieprawidłowości przy organizacji naboru wniosków o dofinansowanie,
- Zgłoszenia wskazujące na niejasności, brak stosownych informacji, zła organizacja procedur w programie regionalnym takich jak nabór projektów, ocena wniosków o płatność, kontrola itp.,
- Zgłoszenia w zakresie nadmiernych i nieuzasadnionych wymagań, niewłaściwej obsługi,
- Zgłoszenia dotyczące zmiany terminu realizacji projektu,
- Zgłoszenia dotyczące nałożonych korekt, w związku z uznaniem poniesionych wydatków za niekwalifikowalne,
- Skargi dotyczące kryteriów wybranych projektów oraz na przyznaną punktację,
- Uwagi co do jakości obsługi, przewlekłe i biurokratyczne załatwianie sprawy dofinansowania,
- Obawa co do wykluczenia określonej grupy podmiotów z aplikowania o dofinansowanie,
- Zgłoszenia o charakterze donosów lub prośby o mediacje, wnioski o wszczęcie kontroli w zakresie wydatkowania środków z UE.

Analiza struktury zgłoszeń ze względu na statut nadawcy w innych województwach – przekrój.

- Potencjalni wnioskodawcy,
- Uczestnicy Projektów,
- Beneficjenci,
- Przedsiębiorcy,
- Osoby fizyczne,
- Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- Firmy szkoleniowe,
- Administracja samorządowa,
- Administracja rządowa,
- Organizacje pozarządowe – fundacje, stowarzyszenia,
- Pozostali Zgłaszający.

\

4.2 Rekomendacje.

Na podstawie działań RFE opisanych w podrozdziale 4.1 w okresie sprawozdawczym Rzecznik w ramach swoich uprawnień wynikających z nowej „ustawy wdrożeniowej" (ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027) tj. formułowanie propozycji usprawnień dla IZ/IP w ramach FEM 2021-2027 przesłał do Departamentu MW celem analizy 2 pisma skierowane przez Zgłaszającego (Doradztwo Finansowe) do Rzecznika Funduszy Europejskich przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Pisma dotyczyły wszystkich konkursów na dofinansowanie projektów B+R, w których dokumentacja konkursowa odwołuje się do Podręcznika Frascati.
Propozycje w świetle ustawy nie są wiążące dla instytucji – niemniej jednak instytucja będąca adresatem propozycji jest zobowiązana ustosunkować się do propozycji w terminie wyznaczonym przez RFE.
Stanowisko w sprawie zajął Departament Rozwoju Regionu odnosząc się rekomendacji – nie przyjmując ich.
Poza w/w nie było żadnych zgłoszeń postulujących zmiany i ulepszenia w realizacji RPO tudzież Programu Operacyjnego FEM dla Małopolski.

4.3 Okresowe przeglądy procedur.

W okresie sprawozdawczym Rzecznik dokonywał okresowego przeglądu obowiązujących procedur w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 w następujący sposób:

a) Każdorazowy wpływ zgłoszenia oznacza konieczność analizy obowiązujących procedur w ramach programu operacyjnego,
b) Przegląd procedur to konsultowanie zmian w Podręcznikach Instytucji Zarządzającej i Pośredniczącej, analiza projektów dokumentów takich jak: ogłoszenia o naborze, regulaminy ogłoszonych konkursów, kryteria wyboru projektów do dofinansowania, wzory umów o dofinansowanie,
c) Generalnie RFE jest umocowany do dokonywania przeglądów procedur wszystkich instytucji uczestniczących w realizacji programu operacyjnego,
d) Przegląd procedur obejmował swoim zakresem konkretne nabory przeprowadzone przez IZ/IP objęte zgłoszeniem (szczegółowa analiza zgłoszeń w zał. nr 3 do raportu) – ocena procesu naboru, załączonych regulaminów, sposobu upublicznienia przeprowadzanego konkursu, analiza kompletności ogłoszenia o naborze, regulaminu wyboru projektów, wyboru wniosków do dofinansowania, zawarcie umów, testowanie generatora wniosków – IGA (Internetowy Generator Aplikacyjny) itp.

4.4 Działania i informacje dodatkowe.

W 2024 r. Rzecznik nie prowadził mediacji w kontaktach podmiotu przekazującego zgłoszenie a właściwą instytucją w rozumieniu ustawy wdrożeniowej.

Rzecznik Funduszy Europejskich wraz z Koordynatorem ds. równości oraz Koordynatorem ds. KPP (z ramienia Instytucji Zarządzającej) stoją na straży przestrzegania praw i obowiązków zawartych w Karcie Praw Podstawowych UE oraz Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Zgłoszenie o podejrzeniu niezgodności projektów z KPP/KPON realizowanych przez IZ, lub działań IZ związanych z wdrażaniem programu regionalnego FEM realizuje rzecznik Funduszy Europejskich,
W przypadku otrzymania zgłoszenia podejrzenia niezgodności z KPP lub KPON projektów lub działań IZ FEM, Rzecznik FE analizuje zgłoszenie, a następnie w celu ustalenia czy prawo określone w KPP jest respektowane, zwraca się z prośbą do IZ o przedstawienie stosownych wyjaśnień.
Po przeanalizowaniu zgłoszenia, Rzecznik FE przedstawia IZ wnioski z analizy.
W przypadku potwierdzenia naruszenia KPP, Rzecznik FE powiadamia wnioskodawcę o dalszych możliwościach postępowania w sprawie tj. zgłoszenia naruszenia np. do Rzecznika Praw Obywatelskich, Państwowej Inspekcji Pracy, Rzecznika Praw Pacjenta lub sądu. W przypadku naruszenia obowiązujących przepisów prawa, Rzecznik Funduszy Europejskich zawiadamia także właściwe organy ścigania,
W przypadku potwierdzenia naruszenia KPON oraz związanego z tym naruszenia przepisów prawa powszechnie obowiązującego, Rzecznik kieruje zgłoszenie do odpowiednich służb, np. Rzecznika Praw Obywatelskich, Państwowej Inspekcji Pracy, Rzecznika Praw Pacjenta, a także właściwych organów ścigania.
Rzecznik Funduszy Europejskich również realizuje zgłoszenie dot. projektów (operacji)/działań beneficjenta lub instytucji, które wpłynęło za pośrednictwem Komisji Europejskiej (procedura jak powyżej).

W celu wymiany doświadczeń, dobrych praktyk i wypracowania wspólnych standardów związanych ze swoją działalnością, Rzecznik w okresie objętym sprawozdaniem pozostawał w stałym kontakcie z Rzecznikiem Funduszy Europejskich przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, a także z Rzecznikami powołanymi w pozostałych województwach. Uczestniczył w cyklicznych spotkaniach, a także brał udział w Przeglądach FEM 2021-2027 oraz spotkaniu dotyczącym perspektywy unijnej na lata 2021-2027 a także w spotkaniu poświęconym KPP UE (Karta Praw Podstawowych UE) organizowanym przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Powyższe warsztaty odbyły się w Warszawie i uczestniczyli w nich Koordynatorzy ds. KPP i KPON oraz Rzecznicy funduszy europejskich.

Komunikujemy się cyklicznie na Forum Rzeczników, organizujemy spotkania – burze mózgów, wideokonferencje, akcentujemy priorytety, wytyczne i wskazówki, konsultacje w zakresie interpretowania niejednoznacznych przepisów.

Wymiana doświadczeń stanowi jedną ze skuteczniejszych metod służących pozyskaniu informacji, a także wypracowaniu wspólnego stanowiska.

Bazując nie tylko na stanowiskach przedstawionych w rozpatrywanych zgłoszeniach, analizie wpływających wniosków o interwencję lub prowadzonych postępowań polubownych ale także na skutecznych mechanizmach wdrożonych w innych województwach można usprawnić proces wdrażania programu.

Niejednokrotnie Rzecznik po udzieleniu odpowiedzi korespondował ze zgłaszającymi odpowiadając na ewentualne wątpliwości w zakresie dalszej procedury. Tym samym wypełniał swoje zadanie nie tylko w zakresie odpowiedzi na wpływające sprawy, ale także służył sprawnej komunikacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami i beneficjentami.

Rzecznik bierze udział w różnych wydarzeniach dotyczących wdrażania funduszy europejskich, w tym w działaniach informacyjno-promocyjnych np. udział w konferencji pn. „Fundusze europejskie dla samorządów – szanse i wyzwania" zorganizowanej przez Akademię Nauk Stosowanych w Nowym Sączu gdzie prezentowałem rolę i zadania Rzecznika Funduszy Europejskich w nowej perspektywie finansowej.

Zarząd Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr 1298/21 z dnia 13 września 2021 r. powołał Radę ds. Równego Traktowania i Praw Rodziny jako ciało doradcze i opiniodawcze dla Zarządu Województwa Małopolskiego. W skład Rady wchodzi m.in. Rzecznik Funduszy Europejskich.
Celem Rady jest aktywne wspieranie działań Samorządu Województwa Małopolskiego w zakresie równego traktowania i ochrony praw rodziny, szczególnie w przeciwdziałaniu dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, wiek, niepełnosprawność oraz orientację seksualną, a także dbałość o przestrzeganie konstytucyjnych praw rodziny.
Dodatkowo Rzecznik Funduszy Europejskich reprezentuje Sejmik Województwa Małopolskiego z rekomendacji Pana Marszałka w Radzie Społecznej Krakowskiego Pogotowia Ratunkowego.

5. Wnioski i podsumowanie.

Reasumując, należy stwierdzić, iż Instytucja Rzecznika Funduszy Europejskich wprowadzona ustawą wdrożeniową jest wyjściem naprzeciw Wnioskodawcom, Beneficjentom oraz uczestnikom projektów korzystającym lub starającym się uzyskać dofinansowanie ze środków unijnych.
Działalność Rzecznika FE dobrze służy wszystkim stronom zaangażowanym w realizację unijnych projektów.
Możliwość wnoszenia zgłoszenia utrudnień w realizacji projektu bądź propozycji usprawnień przyczyniła się do pozyskania informacji na temat sposobu i jakości wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa na lata 2014-2020 i programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 oraz lepszego wykorzystania środków europejskich.

Działalność RFE ma umożliwić aktywne włączanie wszystkich zainteresowanych do wypracowywania optymalnych rozwiązań przy realizacji programu. Ponadto dzięki analizie zgłoszeń Rzecznik posiada

wiedzę na temat bieżących spraw i problemów z jakimi spotykają się Beneficjenci/Uczestnicy Projektów. Można szybko reagować i skutecznie ich wspierać.
W porównaniu do ostatniego okresu sprawozdawczego, tj. 01.01.2023 r. – 31.12.2023 r. można zauważyć zwiększoną liczbę zgłaszanych spraw do Rzecznika Funduszy Europejskich co ma związek z rosnącą ilością przeprowadzanych naborów i konkursów w ramach perspektywy FEM 2021-2027.

Za pozytyw należy uznać fakt, że relatywnie niewielka liczba spraw zgłaszanych do Rzecznika sugeruje, że zarówno procedury, jak i ich stosowanie w praktyce są optymalne i nie powodują szczególnych uchybień. Analiza zgłoszeń, które wpłynęły nie wskazuje na istnienie wysoce problematycznych, które generują dużą liczbę skarg, a tym samym wymagałyby formułowania dodatkowych rekomendacji lub wdrożeń innych rozwiązań.
Skuteczna i aktywna działalność RFE będzie wpływała także na pozytywny wizerunek Urzędu Marszałkowskiego Województwa, jako instytucji przyjaznej Beneficjentom.

Od lipca 2021 r. funkcjonuje interaktywny portal „Głos Beneficjenta", na którym zamieszczane są pomysły i przemyślenia, propozycje usprawnień wraz ze stanowiskiem krajowego Rzecznika Funduszy Europejskich. Portal jest administrowany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Sporządzono: dnia 30 marca 2025 r.

RZECZNIK FUNDUSZY EUROPEJSKICH

JAROSŁAW RAŹNY